DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIGE, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

De OOSTPOST verschijnt alle weken des Woensdags. De prijs per jaargang is ƒ **10.**— rec. voor *Soerabaya*, en ƒ **12.**— rec. franco per post.

WOENSDAG 6 April.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ **1.**— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

No. 15. VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA. 1853.

In het vorige nummer van dit weekblad hebben wij aangetoond, dat eene vroege ontwikkeling van den geest der kinderen voor hunnen lateren vooruitgang in wijsheid en deugd noodzakelijk is; en dat daarvoor zeer eenvoudige middelen bestaan, die binnen het bereik van ieder mensch liggen. Thans zullen wij onderzoeken welke die middelen zijn; en of men hier in deze gewesten daarvan zoo zeer verstoken is, als men wel eens wil beweren.

Een der eerste middelen is de opmerkzaamheid der kinderen vroeg te vestigen op alles wat hen omgeeft, op alles wat wezenlijk schoon, waar en goed is. Doch daarvoor moeten de ouders zich in de kinderwereld verplaatsen, of met andere woorden zij moeten veel met hunne kinderen spreken over die zaken. welke het kind opmerkt, en niet boven deszelfs begrip liggen. Zij moeten vooral niet, zooals N. uit het Indisch Schoolblad N°. 1, de kinderen tot op zekeren leeftijd aan de zorg van anderen, van baboe's overlaten en hen slechts nu en dan eens aanspreken, om alzoo niet anders dan verkeerde eigenschappen in hoofd en hart te ontdekken. Integendeel: reeds van de geboorte af is het de pligt der ouders zich tot de beste vrienden hunner kinderen te maken, met nauwlettende zorg derzelver verstand en karakter te ontwikkelen. Nooit kan daarmede te vroeg worden aangevangen.

„ Doof en blind„" zegt de hoogleeraar Ph. W. VAN HEUSDE, in zijne *Socratische school*. „ Doof en „ blind zijn wij ter wereld gekomen: niet, dat wij „ het vermogen om te hooren en te zien misten, wij „ hadden onze zintuigen reeds alle; maar onze in„ wendige zin werkte er nog niet op, of liever, „ de uitwendige zinnen hadden nog niet, door zelve „ in volle werking te komen, dien zin opgewekt om „ dien wederkeering op zich te doen Werken. wij „ herinneren ons dit uit onze eerste kindschheid niet „ meer, en in den geest van pas geborene kinderen „ kunnen wij ons niet verplaatsen; maar let op het„ geen moeders en voedsters doen, om dien zin in „ kinderen op te wekken: want, gelooft mij, meer „ dan zij zelve weten, hebben zij toen al voor on„ ze zielsontwikking gezorgd. Beginnen zij daar„ mede niet door een' ratel of diergelijk tuig, dat „ een schel geluid geeft, hare voedsterlingen aan de „ ooren, en, zoo het ding te gelijk blinkt en schit„ tert, hun tevens voor de oogen te brengen? Wel „ bedacht! Dat schel geluid doet het gehoor, die „ schitterende glans doet het gezicht in werking ko„ men, en zoo wekken zij door die uitwendige zin„ tuigen den inwendigen zin op. En wat is 't nu, „ dat die zin, aldus opgewekt, het eerst doet... *Schei„ den*, en, hetgeen onmiddelijk daarop volgt, *verbin„ den*.

„ Van al de geluiden, die dooreen gemengd tot „ het oor des kinds komen, onderscheidt het nu dat „ schel geluid van den ratel: van al de voorwerpen „ die even dooreengemengd en verward het kind voor „ de oogen komen, onderscheidt het nu even zoo „ dat blinkende en schitterende ding."

Met gevaar van vervelend te worden, heb ik bovenstaande woorden van een onzer vaderlandsche wijsgeeren aangehaald, alleen om te doen zien, hoe men alzoo, dikwijls zonder het te weten, het verstand zijner kinderen kan ontwikkelen, want hetgeen de zuigeling bij het geluid van den ratel doet, doen wij allen onverschillig in welke omstandigheden, ja zelfs bij de moeijelijkste vraagstukken. *Waarnemen*, *opmerken* en de *ondervinding* raadplegen maakt den grondslag van al ons denken uit. Uit onze waarnemingen komen wij daarna tot verstandelijke besluiten Wij zullen ons hier niet verder in zielkundige beschouwingen verdiepen. Het is voor ons onderwerp voldoende, dat wij hebben aangetoond, van hoe groot belang het is, de opmerkzaamheid, den lust tot waarnemen reeds vroeg bij de kinderen te ontwikkelen Is de opmerkzaamheid eenmaal gaande gemaakt, dan zal men welligt zelfs moeite hebben om dezelve te beteugelen en niet tot nieuwsgierigheid te doen overslaan; of liever men zal dan dienen te zorgen, dat de zelve zonder uitgedoofd te worden eene goede en natuurlijke rigting, overeenkomstig de ontwikkeling des kinds neme. Het valt voorzeker niet te ontkennen, dat het voor vele vaders, die moeijelijke betrekkingen bekleeden, en te huis alzoo gaarne rust genieten, wel eens lastig wordt, wanneer hunne kinderen van alles, wat zij hooren en zien, het *waarom* willen weten. Doch desniettemin mogen wij het een gelukkig verschijnsel noemen. Wij als ouders hebben het slechts te leiden en te besturen, om tot de wenschelijkste resultaten te komen.

Het lag geenszins in ons plan, om over de opvoeding der kinderen in het algemeen te schrijven; doch om een onderwerp goed te behandelen dient men eenigzins logisch te werk te gaan, ten einde niet alles te verwarren. Nu is het eene zekere waarheid dat ons onderwerp, de toekomst der Indische kinderen, toch ook op algemeene beginselen berust. Men zal toch niet willen beweren, dat hetgeen de zoo even aangehaalde schrijver omtrent de eerste ontwikkeling der kinderen in het algemeen zegt, niet op de kinderen dezer gewesten van toepassing zoude zijn. Daarom was het, dat wij eenige algemeene beschouwingen hebben laten voorafgaan, en ook verder zullen volgen.

Wij willen dan nu trapsgewijze onderzoeken, wat de opvoeding der kinderen in Indië, en vooral bij de mingegoeden kan in den weg staan. Wij zullen daarbij zooveel mogelijk de verschillende trappen van ontwikkeling bij het kind volgen. Het komt ons voor, dat eene zoodanige behandeling van ons onderwerp den eenigsten en zekersten weg is om bestaande dwalingen te bestrijden. Wel zullen wij bevinden, dat sommige maatschappelijke omstandigheden op de ontwikkeling des kinds grooten invloed moeten hebben. Dan al is het ook, dat eenige dier omstandigheden hierin ten kwade werken; toch is het goed die storende oorzaken te kennen, wil men niet aan derzelver opheffing wanhopen. In alle gevallen, durven wij haast te voorspellen, dat wij veel meer bemoediging, dan wel verontrusting en teleurstelling zullen inoogsten.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANTEN.

van den **26**sten tot den **30**sten Maart **1853**, N°s. **25** en **26**.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot president van den raad van justitie te Makassar, mr. M. W. Scheltema, thans griffier bij den raad van justitie te Padang (Sumatra's Westkust).

Tot assistent-resident van Grissee (residentie Soerabaya), G. J. P. Carlier, thans assistent-resident van Ambal (Bagelen).

Tot boekhouder bij de wees- en boedelkamer te Samarang, jhkr. J. O. Rendorp, thans tweede kommies ter algemeene secretarie.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van directeur bij het groot militair hospitaal te Willem I, de gepensioneerde ridmeester D. D. le Jolle.

BEVORDERD:

Tot kolonel, chef van den generalen staf, de luitenant-kolonel, waarnemend chef van dien staf, C. P. Schimpf.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

Tot betaalmeester der eerste klasse, de adjunct-intendant C. P. Jonxis.

Tot betaalmeester der tweede klasse, de aspirant-intendant J. F. Schippers.

COQUETTERIE EN DEPIT.

— Maar is dat nu eene reden, om zoo, als een wanhopende, bij mij binnen te stuiven? — Bedaar toch kerel! en gooi dien mantel af. Mijn hemel! Ik kan wel zien, dat gij nog niet lang bij Amor in dienst zijt. De eerste *belle* de beste, die „neen" tegen u zegt, werpt u geheel en al omver.

Op deze onhandige wijze zocht Otto van Gennep zijnen vriend George Vinkland neder te zetten, die op zijne kamer was gekomen, zich op een' stoel geworpen en, onder het uiten van allerlei klagten en verwenschingen, hem had medegedeeld, dat hij een blaauwtje had geloopen.

— Afgewezen! — zoo vervolgde hij zijne Jeremiade, als of hij niets had gehoord. — Koelweg afgewezen! „ Mijnheer! Ik gevoel mij vereerd door uw aanzoek, maar" — — ja weet ik het, wat zij zeide! Bedankt heeft ze mij, gladweg bedankt en voor den kop gestooten! O, ik rampzalige! Uilskuiken, dat ik geene woorden kon vinden, om te antwoorden, om haar te beduiden, dat zij niet zoo wreedaardig al mijne hoop mogt vernietigen! — Als een *conscrit* stond ik voor haar! — Zij zal mij nog uitlagchen toe, mij een prul, een lafbek, een' beteuterden ellendeling noemen!

— Toe maar! Ga voort Catalani! Mijne ooren gaan te gast. Het is wel wat dof en akelig wat gij zingt, maar hoe kan dat ook anders? Ik weet niet wat *zij* zal gezegd hebben, maar dat gij *le chevalier de la triste figure* hebt vertoond, geloof ik met hart en ziel.

— Het staat u mooi, nog den draak met mij te steken! Is het dan niets? Verdien ik daarom bespot en uitgelagchen te worden, omdat ik uit den hemel der zaligste hoop in de hel der bitterste teleurstelling ben geslingerd? . . . En zoo ging het in éénen adem voort; met de sterkste uitdrukkingen zocht hij zijn' vriend onder het oog te brengen, hoe diep ongelukkig en beklagenswaardig zijn lot was. Het baatte echter weinig; de ander hoorde hem met de grootste bedaardheid aan, met den rug in zijn' *fauteuil*, de beenen op een' Russischen stoel, het boek waarin hij gelezen had op de knie, kringetjes blazende van den rook zijner sigaar. Toen hij eindelijk begon te praten van zijne hoop nog niet te willen opgeven, van nog eens eene poging te wagen en haar per brief zijne liefde met gloeijende verwen af te malen, viel Otto hem in de reden:

— Gij zult zoo gek niet wezen! — Jeannette heeft zulk *papillotten* papier genoeg. Raas maar eens eerst ferm uit — maar doe toch dien natten mantel af, gij bederft mijne stoelen; *ik* kan het toch niet helpen, dat die malle *coquette* u . . . — bij den neus heeft gehad, wilde hij zeggen, maar George stoof op en plaatste zich driftig voor hem..

— Wat zegt gij daar? Malle *coquette*? Weet gij wel van wie en tegen wien gij spreekt? — Zeide hij met fonkelenbe oogen; maar Otto bewoog zich niet. Onder het uitblazen eener wolk van sigaardamp antwoordde hij:

— Ja wel, best weet ik dat. Wij spreken over Jeannette de Holm van Biezendaal, dochter van den kolonel kommanderende het — 1e regiment infanterie, ik Otto van Gennep, 1e luitenant adjudant, 2e bataillon van dat regiment, tegen u George Vinkland, 2e luitenant 3e compagnie . . . .

— En durft gij dan nog vol houden, dat zij eene malle *coquette* is?

— Wel wis en waarachtig! Tegen iedereen, die het maar hooren wil. Denkt gij, dat ik een kind ben, of een vest aan heb, zoo dat ik niet meer weet, wat ik zeg? Zoo mal als ik er ooit eene gezien heb, zoo *coquet*, dat er geen voorbeeld van is.

— Otto! Gij maakt mij razend! Als gij op dien snijdenden sarcastischen toon voorgaat, ben ik in staat een ongeluk aan u te begaan!

— Gelukkig dat ik daar altijd zelf bij ben! Maar doe nú eens mijn' zin, ga behoorlijk zitten en laat ons als verstandige lui praten. Eerst dien verwenschten mantel af, want anders bega ik nog een ongeluk aan dat natte ding! — zoo, nu is het goed. — Wel nu nog mooijer, den rok aan! En het is „ tenue in de jas!" — O die verliefdheid! Het geheele reglement op de garnizoensdienst telt zij voor niets!

— Ik kan toch niet in den jas *visites* gaan maken?

— Maar wie zegt u, dat gij dezen morgen juist *visites* moest gaan maken? — O nu begrijp ik! Gij zijt op hooge beenen naar uwe *belle* toegestapt en hebt van deze gelegenheid gebruik gemaakt, om haar te vertellen, welk eene vlam uwen boezem verteerde, hoe haar aanminnig beeld zich had afgedrukt op ieder plooitje van uw hart! — Ik kan mij zoo verbeelden, hoe zij triomf zal hebben geblazen! Gij hebt stellig te stout op haar aangevallen, dat zij u zoo terstond en voor goed afgeslagen heeft, anders was het wat dom voor zulk eene fijne *coquette*. Zij houden gewoonlijk liever zulke heertjes aan het lijntje; dat is ook vrij wat aardiger dan al die afgewezen, aanbidders, die druipstaartende in de verte blijven staan en het gevolg der schoone zoo veel kleiner maken.

— Gij zijt een ellendige, ongevoelige vent! Ik heb zoo veel spijt als haren op mijn hoofd, dat ik bij u ben gekomen, maar het moest buigen of harsten, ik moest mijn hart lucht geven, en daarom kwam ik hier.

Tot aspirant-betaalmeester, de sergeant van het garnizoens-bataillon in de 1ste militaire afdeeling op Java J. G. Wesselius.

BENOEMD:

Bij het 7de Bataillon Infanterie.

Tot adjudant, de 2de luitenant F. J. M. Westerbaen Schmidt, van het 11de bataillon.

GEPLAATST:

Bij de expeditionnaire troepen in de wester-afdeeling vaz Borneo, de officier van gezondheid der 2de klasse F. B. Bergmans.

Bij het groot-militair hospitaal te Willem I, de officier van gezondheid der 2de klasse D. J. de Leeuw.

Schutterijen, enz.

Bij de Lijfwacht Dragonders van Z. H. den Soesoehoenan van Soerakarta.

BEVORDERD:

Tot eersten luitenant-kommandant, de tweede luitenant-kommandant Douglas Nolten.

Bij besluit van 27 Januarij 1853 no. 7, is o. a. bepaald, dat in geheel Nederlandsch-Indie eene inschrijving zal worden geopend ten behoeve van de noodlijdenden, ten gevolge der aard- en zeebevingen op en bij Banda in November en December jl.;

met aanschrijving aan alle hoofden van gewestelijk bestuur, om deze zaak zooveel mogelijk te bevorderen, de ingezamelde gelden te ontvangen in 's lands kas en de bewijzen van storting over te maken aan den directeur-generaal van financien; ten einde deze het bedrag te Banda beschikbaar kan stellen.

Volgens berigt van den directeur-generaal van financien, gedagteekend 18 Maart, waren toen stortings-bewijzen, ter zake van deze inschrijving, alleen ontvangen van de residentie Madioen en de afdeeling Patjitan.

De Gouverneur-Generaal heeft hierin aanleiding gevonden den ondergeteekende op te dragen, de aandacht van de hoofden van gewestelijk bestuur (met uitzondering van Madioen en Patjitan), te vestigen op de noodzakelijkheid eener spoedige overmaking van zulke liefdadige giften.

De Gouverneur-Generaal heeft zijnerzijds het mogelijke gedaan, om de ingezetenen van Nederlandsch-Indie ten spoedigste de gelegenheid tot inschrijving en storting aan te bieden. Zijne Excellentie vertrouwt, dat deze herinnering strekken moge om de noodlijdenden op Banda, ook van den kant der gewestelijke besturen, zonder verwijl de ondersteuning te doen deelachtig worden, door de liefdadigheid der ingezetenen hun toegedacht.

De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

Aankondiging.

Door Nicolaas Cornelis Fransz, en Anna Carolina Gertner, echtelieden, te Rembang woonachtig, is, bij rekest van 25 Januarij 1853, aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie, het verzoek gedaan, dat aan Anna Paulina, minderjarige jonge dochter vro Anna Henriette Gertner, zuster van de rekestrante, worde toegestaan, bij haren geslachtsnaam te voegen dien van Fransz, en zich alzoo voor den vervolge te mogen schrijven Anna Paulina Gertner Fransz.

Geschiedende deze aankondiging in voldoening aan art. 7 van het burgerlijk wetboek voor Nederlandsch-Indie.

De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

Bij Koninklijk besluit van 21 September 1817 no. 58, is S. Heijman, gewezen pakhuismeester te Malang, residentie pasoeroean woonachtig te Soerabaya, voor het vervolg ontheven van de smet van eerloosheid, welke alsnog op hem rust, uit kracht van een vonnis van den raad van justitie te Soerabaya, van 31 Maart 1836, bekrachtigd bij arrest van het hoog-geregtshof van Nederlandsch Indie, van 27 April 1836, waarbij hij tot onteerende straffen is verwezen.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, van den 26sten Maart 1853 no. 4, is naar aanleiding van het bepaalde bij art. 54 en 47 var het octrooi en regelment voor de Javasche Bank, vastgesteld, bij besluit van 3 Maart 1848 no. 5 (staatsblad no. 12), bij vernieuwing van het besluit van 4 April 1851 no. 5, benoemd tot gouvernements kommissaris, om bij alle algemeene vergaderingen van stemgeregtigde deelhebbers, de belangen van het algemeene te vertegenwoordigen, en om optetreden als voorzitter van de door de algemeene vergadering van stemgeregtigde deelhebbers, op den 15den April 1853, te kiezen kommissie tot opname der balans enz., jkhr. J. F. Hora Siccama, directeur-generaal van financien.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, het gewezen opperhoofd der factorij van den Nederlandschen handel op Japan, F. C. Rose.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de kontroleur det tweede klasse bij de landelijke inkomsten en kultures H. G. de Wildt.

GESTELD:

Ter beschikking van den directeur der kultures, de ambtenaar der tweede klasse F. C. L. C. J. Spangenberg.

Militair Departement.

BENOEMD:

Tot adjudant bij het 12de bataillon infanterie, de eerste luitenant J. B. Verheij, van het 2de bataillon.

Marine-Departement.

OPGEDRAGEN:

Aan den luitenant-ter-zee eerste klasse P. baron Melvill van Carnbée, lid der kommissie tot verbetering der Indische zeekaarten, de werkzaamheden van secretaris dier kommissie.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

Voor het land. De Wd. Residend van *Soerabaya*, brengt bij deze ter kennisse van het algemeen, dat op *Donderdag den 7den April* aanstaande, des namiddags ten half 4 ure, de postpaketten zullen worden gesloten, bestemd voor de verzending naar *Europa* met de overland-mail.

SOERABAYA, 31 *Maart* 1853.

De Wd. Resident,
SCHONCK.

Voor het land. De Assistent-Resident voor de Policie, ontwarende dat niettegenstaande, alle daartoe van zijne zijde aangewende pogingen, de door hem rondgezonden inteekening-lijsten voor bijdragen tot liefdadige einden dan wel ter bevordering der uitgifte van werken van kunst en smaak, niet steeds komen in handen van alle zoodanige personen, die daaraan deel wenschen te nemen, acht het nuttig bekend te maken, dat te zijnen kantore, de gelegenheid bestaat tot inteekening op de navolgende lijsten:

a van geldelijke bijdragen ten behoeve van de noodlijdenden, ten gevolge van de aard en zee-bevingen op en bij *Banda* in *November* en *December* 1852;

b Id. Id. Id. aan het *Parapattan* wezen-gesticht;

c Id. Id. Id. der vaderlandsche fondsen ter aanmoediging van 's Lands zeedienst en tot ondersteuning van weduwen, verminkten of nablijvenden van in 's Lands zeedienst gesneuvelden en die hulpbehoevend zijn;

d van geldelijke bijdragen voor een metalen standbeeld op te rigten ter eere van *Laurens Janszoon Koster;*

e voor het Indisch schoolblad ter bevordering van onderwijs en opvoeding;

f voor eene Arabische spraakkunst getiteld *Marâh-Ul-Arwâh*, uitgegeven door het Bataviasch Genootschap van kunsten en wetenschappen; en

g voor een werk getiteld *Hangling Darmo*, bevattende de regering, wonderlijke lotgevallen en krijgsbedrijven van den Vorst *Hangling Darmo te Melowopatie*, tot de verheffing van zijnen kleinzoon *Bambang Gono Koesoemo* tot Vorst van genoemd rijk *Melowopatie.*

SOERABAYA, 31 *Maart* 1853.

De Assistent-Resident voornoemd,
NIEUWENHUIJZEN.

Voor het land. Ten kantore van den ondergeteekende gedeponeerd zijnde de ondervolgende goederen, zoo worden belanghebbenden verzocht, tegen betaling der verschuldigde regten dezelve te willen doen afhalen, als:

Een kist gemerkt *VDV*, | beide aangebragt per de
Een id. „ *H 4 § 1* | stoomboot *Ambon.*
Een id. „ *IAK*, aangebragt per de *Nijmegen.*
Een id. adres *D. A. van Dorth*, aangebragt per de *Dorothea.*
Een pakje „ *Manuk Jordan*, aangebragt per de *Sara Lijdia.*
Een „ „ *J. W. B. Wardenaar*, aangebragt per de *Urania.*
Een trommel adres *F. N. Nieuwenhuijzen*, aangebragt per de *Almelo.*
Een pakje adres *J. van Raalten*, aangebragt per de *Almelo.*
Een kist „ *E. Dibbits*, aangebragt per de idem.
Een pakje gemerkt *GCA* 54-56, „ „ „ idem.
Een kist adres *A. Sloet*, „ „ „ *Balgsi.*

SOERABAYA, 26 *Maart* 1853.

De controleur der inkomende en uitgaande regten,
F. D. GODON.

RAAD VAN JUSTITIE TE SOERABAYA.

Teregtzitting van den 6den April 1853.

UITSPRAAK GEDAAN IN ZAKE:

De Weeskamer alhier, Ca. de Pretendenten op den insolventen boedel van wijlen *J. E. Heijmeriks.— Said Aboebakar Assegaf*, procureur *Br. van Nidek*, Ca. *J. Diederik.— Lim Tjiao*, Ca. de Executeuren van wijlen den Chinees *Tjoe Soen.— Yogo*, Ca. de Executeuren van wijlen den Chinees *Tjoe Soen.*

Eisch doende:

M. E. Hamelburg, Ca. *dew. Smet.— C. H. de Bruin* qq., procureur Mr. *s'Jabob*, Ca. *H. B. Schreuder.— De Weeskamer* qq., procureur Mr. *s'Jacob*, Ca. *A. C. Jansen wed. Brangert.*

Pleidooi:

Mr. *R. W. J. C. Bake*, procureur Mr. *s'Jacob*, Ca. *H. C. A. van Hoogendorp.*

Om te antwoorden:

De Luitenant The Kek, Ca. *Kwee Tjing Tjo.— Abdul Karim*, Ca. *de Weeskamer* qq., *Bt. J. Jochems*, procureur Mr. *s'Jacob.*

Door den Officier van Justitie conclusie te nemen:

J. H. Friedlander, procureur Mr. *s'Jacob*, Ca. *G. J. Spengler* qq., procureur *Br. vn Nidek.— De Weeskamer alhier* qq., procureur M. *s'Jacob*, Ca. *J. Jansen*, procureur *Br. van Nidek.— F. J. Gervers* qq., procureur Mr. *s'Jakob*, Ca. *O. C. Matzen* qq., procureur *Br. van Nidek.*

Het is de redactie van den *Oostpost*, gedurende de drie maanden dat dit weekblad bestaat, overtuigend gebleken dat deszelfs formaat te klein is, om alles op te nemen wat aan die onderneming die belangrijkheid kan geven, welke wenschelijk geacht en door het publiek kan begeerd worden. Bijna elke week moet er een bijvoegsel verschijnen, dat de behoorlijke verspreiding vertraagt, vele belangrijke stukken moeten achterwege blijven, het feuilleton kan soms niet geregeld vervolgd worden. De redactie heeft het daarom noodig geoordeeld om met het eerste nommer dat in April zal verschijnen den *Oostpost* in grooter formaat te doen uitkomen., en gelooft daarmede aan hare abonnés het bewijs te geven, hoezeer het haar ijverig streven is, om hun genoegen te geven.

No. 1 van den *Oostpost* is geheel uitverkocht.

SOERABAYA, den 6den April.

— Het naar *Australie* bestemde schip *Urania*, kapitein Teijlaar, den 23sten Maart van hier vertrokken, arriveerde weder op onze reede den 1sten April, ten gevolge van het te veel water maken, en na zijne reize slechts tot de zoogenaamde *trechter* te hebben kunnen vervolgen. De ingenomene lading te *Batavia* en *Samarang* werd alhier aangevuld met 4890 picols suiker, 800 pic. koffij en ca. 11 pic. rotting.

— Op Vrijdag avond 1 dezer, werd de gewone maandelijksche algemeene vergadering der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen alhier gehouden. Het lid de heer *Brouerius van Nidek* beklom het spreekgestoelte, en sprak over de voordeelen van het bedrijvende, arbeidzame leven boven het bloot beschouwende, bespiegelende leven; over de

---

— Gij hadt ook niets beter kunnen doen. Ik ben juist de regte, om u den troost toe te dienen, dien gij noodig hebt, ik, die ellendige, ongevoelige vent, zoo als gij mij gelieft te noemen. Ik ben vroeger ook voor zulke batterijen geweest en even dapper afgeslagen als gij, even lam geschoten zelfs; ik meende ook, er kwam van al mijn gehoopt geluk geen sikkepitje te regt. Tegenwoordig lach ik wat om mijne wanhoop van weleer en hij, die om zich zelven lacht mag toch ook wel een beetje om een ander lagchen! — Nu ik ouder en wijzer geworden ben, waag ik mij niet meer zoo ligt en ga eerst, de vesting verkennen, voor ik begin te *opereren.* Hadt gij dat ook gedaan, hadt gij maar mijn' raad gevolgd en nog een beetje gewacht, de schellen zouden van zelve u van de oogen zijn gevallen. Waarachtig, George! nu spreek ik in vollen ernst, de meid verdient niet, dat gij er één zuur gezigt om zet.

— Maar denkt gij dan waarlijk, dat het beste middel, om mijne liefde uit te dooven, gelegen is in laag te vallen op haar, die zo mij ingeboezemd heeft?

— Wel zeker denk ik dat, want ik houd u voor een' veel te fermen knaap, dan dat gij nog één oogenblik over haar zoudt blijven treuren, als gij overtuigd waart, zij is een mal *coquet* wicht. Herinnert gij u niet, dat ik u al lang geleden opmerkzaam maakte op de wijze, hoe zij onzen majoor en kapitein W** *coquetteerde?* Ik ben zeker, dat er binnen kort nog twee van onze *confraters* even zoo hun' neus gestooten hebben als gij, want op die partij bij de van P**S, waarover wij later zoo gelagchen hebben, waren zij, dan de een, dan de ander, razend *intiem* met haar, en tegenwoordig groeten zij haar ter naauwernood.

— Men zou zeggen, waar let gij al niet op!

— *Ah! c'est le solitaire, qui suit tout, qui vait tout!* — Gij waart maar een beetje blind, anders zoudt gij het zelf wel gezien hebben. Verliefd maakt anders jaloers, maar ik wed, dat gij niet eens bemerkt hebt, dat zij ook aan mij hare kunsten heeft beproefd — ja lach maar, dat staat u oneindig beter, dan dat knorrepotten-gezigt van straks. Daar, steek een sigaar op en schenk u eens in, een bom bitter of een glas madera zal u opfrisschen — Ik heb de boot echter zoo wat afgehouden, omdat ik te goed begreep, dat het niets dan *coquetterie* was en ik 't getal harer *dupes* evenmin wilde vermeerderen als dat harer aanbidders. Ik begin er echter spijt van te krijgen, want het was eene heerlijke gelegenheid, om haar een gevoelig lesje te geven.

— Hoe meent gij dat? Nu begrijp ik u volstrekt niet meer.

— Hoe ik dat meen? Dood eenvoudig: mij houden als of ik mij laat vangen, vervolgens haar doodelijk van mijn nietig persoontje maken en als dat gelukt is onderdanige dienaar jufvrouw! Die kaatst moet den bal verwachten, — gij hebt zoo vele fiksche jongens en *charmante* kameraden, zoo als onder anderen George Vinkland, voor den gek gehouden, thans zijt gij het!

— Ha! Ha! Neen, die vind ik mooi! — Hebt gij ooit grooter ijdelheid gezien! Jeannette zoude in ernst op u . . .

— Een *pari?* Van nu af binnen drie maanden, zoo tot over de ooren toe verliefd op mij, dat zij van niemand meer weten wil?

— Ach! Wat zoude mij dat baten! Kondt gij mij beloven, haar voor mij te winnen, daar was nog wat aan, maar voor u zelven!

— Ja, als dat in commissie kon geschieden, wie weet wat ik deed! — Maar neen, dan nog niet. Geloof mij Vinkland! De meid heeft geen hart, het is niets dan ijdelheid, trotschheid, de zucht om van allen bewonderd, aangebeden te worden. Of gij de weddingschap met mij aangaat of niet, ik doe het toch; ik zal haar op mijne manier *coquetteren*, zoowel om haar dat Fransch praten af te leeren, als om u te laten zien, dat gij veel te goed voor haar zijt. Is dat een wezen waar gij achting voor kunt hebben? Is dat eene vrouw voor u? Eene toekomstige moeder uwer kinderen? — Loop! Ik kan wel zien, dat gij nog pas even over de twintig zijt, waart gij, zoo als ik, de vijf en twintig voorbij, gij zoudt eerst hierover hebben nagedacht, voor dat ge u aan een paar bruine oogen gingt verkijken.

— Gij hebt goed praten, maar ge kent haar niet. Gij weet niet hoe lief ze is, anders zoudt gij geheel anders spreken.

— Nu ik zal dat dan eens gaan opnemen, dat beloof ik u. Wilt gij de *pari* aangaan?

— Misschien zijt gij zelf wel doodelijk van haar, en houdt u maar zoo, blijde, dat ik u niet meer in den weg sta.

— Denkt gij dát? Jongen, wat hebt gij toch een schat van menschenkennis opgedaan! Neen man! Daar hebt gij mijne hand, en als gij wilt, mijn woord van eer er bij. Ik gevoel niets hoegenaamd voor haar dan, als gij het weten wilt, eene groote *dosis* kwaadheid — *peut-être* een beetje eerzucht van mijn' kant, om haar te vernederen, die zoo vele hoofden op hol weet te brengen. Doch kom, laat ons aan tafel gaan, 't is zoo drie ure, en gij moet eerst nog den mooijen rok gaan uittrekken. Zoo durf ik niet bij „ den ouwe" te komen, anders is het terstond: „ Mien herr Finklant! Gij gaat terstond naar uwe kamer! Mien Herr Von Gennep! Waarom maakt gij keen rapport?"

klippen, die men in beiden te vermijden heeft; en over de harmonie, die naar gelang van 's menschen stand en werkkring hierin bestaan moet. Voorzeker heeft de gepaste wijze van voordragt, de krachtige taal en de juistheid der denkbeelden bij allen eenen diepen indruk gemaakt. Vervolgens vergastte de heer *Hageman* zijne hoorders met eenige herinneringen uit de dagen zijner jeugd, en eenige opmerkingen omtrent den tong als sprekend lid. Nog werd door de commissie van wetsherziening door het bestuur benoemd, *ter tafel* gebragt een nieuw ontwerp van huishoudelijke wetten, welke in de volgende vergadering zullen overwogen worden.

Ten slotte kunnen wij niet nalaten onzen dank te betuigen aan de sprekers van dien avond, die ons wederom eenige genoegelijke en nuttige stonden verschaft hebben. Wij hopen dat het publiek door eene talrijke opkomst, de pogingen van allen, die wenschen nuttig te zijn, zal beloonen.

— Dezer dagen werd berigt dat er in het *Linkirsche* en *Kabosche* valsche Matten in omloop waren. Men heeft den persoon die als munter was aangewezen, benevens twee zoogenaamde valsche Spaansche matten achterhaald. Bij de doorsnijding van een dezer Matten op den Constructie-winkel is evenwel gebleken dat die munten uit echt zilver bestonden, weshalve de arrestant op vrije voeten is gesteld.

— Z. M. stoomschip *Etna* heeft op den 4den Maart het dok verlaten, waarna op den 7den daaraan volgende, Z. M. ijzeren stoomschip *Borneo* in het dok is opgenomen, waarin het tot den 2den April gebleven is, om weder op gisteren 5 April vervangen te worden door Z. M. schoenerbrik *Dolphijn*, welke er vermoedelijk tot het laatst dezer week in blijven zal.

— Het eerste kapitale steenen gebouw op het nieuw maritiem Etablissement is op den 1sten April door den onder-ekwipagemeester geïnspecteerd geworden. Dit gebouw levert een fraai gezigt op bij het invaren der *Kaliemaas.*

— Op Vrijdag den 1sten dezer, barstte alhier boven onze stad een geweldig onweder los, waarbij de hevige knetterende slagen onmiddelijk op de bliksem volgde. Eenig ongeluk heeft men niet te betreuren.— Alleen werden bij de eerste straal en slag op het erf van een huis buiten de stad, waar een gezelschap vereenigd was, twee koetsiers van den bok geslagen.

— In de algemeene vergadering van actie-houders in de Negotiatie voor den opbouw van onzen Schouwburg alhier is de heer *Cores de Vries* tot president gekozen.

— Het is niet dan met het uiterste genoegen, dat wij het Soerabaijasche publiek mogen wijzen op de advertentie, welke de directie der ambachtschool in dit weekblad heeft laten zetten. Die advertentie geldt u, jongelingen van *Soerabaya!* Gij wordt daarin opgeroepen, om vrijwillig gebruik te maken van de middelen, welke men wel ten uwen nutte heeft willen beschikbaar stellen. Middelen, die zullen strekken, om uw verstand op te helderen en uwen geest te beschaven; ja, wat meer zegt, die zullen strekken, om u eenmaal tot sieraden van uwen kring, tot nuttige leden dezer maatschappij te maken.

Wij behoeven hier niet in bijzonderheden te treden omtrent de inrigting en werking der ambachtschool. Wij zijn te vastelijk overtuigd van uwen goeden wil en dien uwer ouders, dan dat wij zouden mogen veronderstellen, dat gij nog aarzelen zoudt alleen om dat het eene nieuwe, maar u toch niet onbekende of onverschillige zaak is. Treedt dus gerust toe, biedt u aan, en laat het u vooral niet aan lust en ijver ontbreken. Op eenen lateren leeftijd zult gij er de zoetste vruchten van plukken— en welligt dan die edele menschenvrienden danken, die zoozeer voor uw toekomstig geluk hebben willen zorgen. De Voorzienigheid zegene daartoe hunne en uwe pogingen!

ADVERTENTIEN.

Op eenen ander te bepalen dag in de volgende maand zal door den ondergeteekende, boekverkooper en boekdrukker alhier, Vendutie gehouden worden van eene belangrijke verzameling BOEKWERKEN, nagelaten door wijlen den heer Mr. C. J. VAN VLEUTEN, advokaat en procureur alhier.

SOERABAYA, E. FUHRI.
30 *Maart* 1853. (88)

WISSELS OP AMSTERDAM bij
(87) F. D. GRANPRÉ MOLIERE & CO.

TE HUUR OF TE KOOP

HUIS en ERF van
(90) SCHMIDGALL, Sr.

EEN HUIS TE HUUR.

Gelegen in de Boomstraat, te bevragen bij.
(93) P. MUNNICH.

De Wd. Resident van *Soebaraya*, maakt bij deze aan belanghebbenden bekend, dat bij den Fd. Ingenieur der 1ste klasse van den *Waterstaat* en 's Lands Gebouwen aldaar wordt verlangd een Machinist, om bij de *Waterstaats werken* in die Residentie te worden werkzaam gesteld en zulks aanvankelijk op eene bezoldiging van *f* 200 's maands, welke bij ijver en naauwgezette pligtsbetrachting, kan gebragt worden tot op *f* 250 à *f* 300 's maands.

Gegadigden voor deze betrekking worden uitgenoodigd, zich onder overlegging van bewijzen van geschiktheid en goed gedrag, met franco brieven te adresseren aan den Fd. Ingenieur voornoemd.

SOERABAYA, *De Wd. Resident*,
1 *April* 1853. (91) SCHONCK.

AMBACHTSSCHOOL.

Jongelingen boven de 10 jaren, welke genegen zijn onderwijs te ontvangen in het regtlijnig teekenen en in die wetenschappen, welke tot opleiding van den ambachtstand enz. noodzakelijk zijn, worden uitgenoodigd, zich aan te melden aan de Directie der ambachtsschool, welke tot dat einde vergaderd zal zijn, op *Dingsdag den* 12*den April* des avonds ten 7 1/2 ure, in de Gouv. eerste lagere school.

SOERABAYASCHE SCHUTTERIJ.

Achterstallige contribuabelen worden aangemaand tot voldoening van hun debet aan den Luit.- kwartiermeester

J. HAGEMAN Jcz.

Policie-kantoor of hoek *Katottan* en *Kalongan.*

BUITENGEWOON THE-DANSANT.

Zaturdag den 9*den April*
in het logement de Drie Vrienden. (92)

Bij de uitgever dezes is ontvangen:
Hageman, Geschiedenis, Aardrijkskunde, Fabelleer en tijdrekenkunde. 2 dln. met kaart, *f* 11.—

Van dit werk zijn bereids bij inteekening geplaatst, duizend exemplaren; het is eene, tot nog toe gemiste, onmisbare handleiding voor den statisticus, den koopman, handelaar, ambtenaar, enz. en bevat alle mogelijk opgaven tot 1852.

De uitgave is geheel ten voordeele van het Parapattan-Weezen-gesticht te *Batavia.*

E. FUHRI.

Bevallen van een zoon H. W. NANNINGA, geliefde Echtgenoote van J. F. C. HOFFMAN.
SOERABYA, 2 *April* 1853. 92)

VEREENIGING.

II.

Vervolg van de OOSTPOST *No.* 8.

In No. 1 van ons onderwerp (*Oostpost No.* 8) hebben wij aangetoond dat harmonie tusschen hoofd en hart, usschen wijsheid en liefde het beginsel van elke vereeniging moet uitmaken. Wij zouden thans kunnen voortgaan met trapsgewijze te onderzoeken hoe dat beginsel in het practische op de beste wijze kan en moet werken. Doch juist in het practische doet er zich eene zwarigheid voor, waarmede men in het afgetrokkene en in het algemeenen niet te kampen heeft. Ik bedoel de groote verscheidenheid van vereenigingen, derzelver verschillende werkkringen en bedoelingen. Eene burgermaatschappij, eene natie is eene vereeniging; maar de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, eene societeit, eene firma, zijn immers vereenigingen. Nu ontstaat dus de vraag, geldt het algemeene beginsel van harmonie tuschen hoofd en hart voor al die verschillende soorten van vereenigingen? Niemand zal bij voorbeeld, ontkennen dat eensgezindheid, onderlinge gehechtheid onder de leden eener firma het doel dier firma grootelijks kunnen bevorderen; en wat wijsheid betreft, valt dit hier nog veel minder te betwijfelen. Verder zal men ons moeten toestemmen, dat dit alles met evenveel, ja met meer grond van eene natie kan gezegd worden. *Eendragt maakt magt* was het motto onzer voorvaderen; doch eendragt, al heeft zij opregte liefde ten grondslag (hetwelk niet altijd het geval is), moet met wijsheid gepaard gaan, zal zij niet ontaarden in flaauwe toegefelijkheid, in zwakheid, en eindigen met insluimering der maatschappij. Om ons hiervan te overtuigen, behoeven wij slechts een wijsgeerigen blik op de geschiedenis der volken te vestigen. En konden wij de geschiedenis van al de afzonderlijke vereenigingen, welke sints de schepping van het menschdom ontstaan en reeds ontbonden zijn, nagaan en beoordeelen, wij zouden welligt bevinden, dat onverminderd andere oorzaken, eenzijdigheid in het toepassen van beginselen bij velen de grondoorzaak hunner ontbinding was.

Doch met zoo over het algemeene voort te redeneren komen wij niet veel verder. Toen ik ter behandeling van dit onderwerp de pen opvatte, was het mijn stellig voornemen, om zoo kort en practisch mogelijk op het doel van mijn schrijven af te gaan, zonder juist daarom het algemeene uit het oog te verliezen. Ik begon alzoo met een algemeen beginsel aan te geven; en wilde dat beginsel thans al dadelijk in praktijk brengen. Om nu hierin zoo beknopt mogelijk te zijn (de ruimte in den *Oostpost* is niet zeer groot) beproefde ik eene verdeeling in de verschillende soorten van vereenigingen te maken; want, dacht ik, al is het dan ook dat, bij voorbeeld, eene burgermaatschappij en eene firma in het algemeen één en hetzelfde beginsel tot grondslag kunnen hebben, zoo zou het in het praktische toch wat al te ver gezocht zijn, die beide soorten van vereenigingen uit hetzelfde oogpunt te beschouwen.

Doch juist in eene afscheiding bestaat het bezwaar. Wat toch zouden wij hierin als basis moeten aannemen? Het doel eener vereeniging, men zal mij welligt toevoegen; dat kan in het algemeen of stoffelijk, of zedelijk zijn: het doel eener firma, bij voorbeeld, is stoffelijk, dat der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen zedelijk. Oppervlakkig beschouwd wil ik dit volgaarne toestemmen. Maar onder welke klasse moet eene natie en nog zoovele andere soorten van vereenigingen gerangschikt worden? Bovendien komt het mij voor, dat elke stoffelijke vereeniging iets zedelijks, en elke zedelijke vereeniging iets stoffelijks ten doel heeft. Uit dit oogpunt beschouwd, is eene naauwkeurige afscheiding alzoo onmogelijk; en dat zal mischien ook het geval zijn bij alle andere oogpunten, waaruit het onderwerp kan behandeld worden.

En toch, geachte lezers, moeten wij in het volgende artikel nogmaals op gemelde afscheiding terugkomen. Niet

---

Zoo sprekende, verlieten beide heeren het vertrek, om zich naar de officierstafel in het *hôtel de Bruxelles* te begeven.

Toen George dien avond op zijne kamer kwam, vond hij een kaartje op tafel liggen van *jonkheer* Van Galen tot Rekkenstein en een' brief van zijne moeder. Zij schreef hem, dat de heer Van Galen — als ontvanger te R**, de woonplaats van mevrouw Vinkland, aan hem genoegzaam bekend — naar W**, een dorp in de nabijheid van B**, waar George in garnisoen lag, was overgeplaatst en *permissie* had gekregen, om in laatstgenoemde stad te wonen. De brief, dien zij hem met deze gelegenheid zond was kort; zijn vertrek was zoo overhaast opgekomen, dat zij geen' tijd had gehad breedvoerig te schrijven. De voornaamste inhoud was, behalve het bovenstaande, het berigt van aller welstand en eene korte aanbeveling van dien ontvanger, over wien zij hem spoedig iets nader hoopte te melden.

— Wat drommel heeft dat te beduiden? — Dacht hij na de weinige regels te hebben doorgelezen. — Wat heeft die *pomadepot* met mama uitstaande? Toch geene plans op mijne zuster? Onmogelijk! — De trotsche pennelikker verwaardigde zich vroeger ter naauwernood haar aan te zien. — O ho! *J'y suis!* Het zal dat mooije *logétje* zijn, waarover Suse mij reeds zoo dikwijls heeft geschreven; maar dan beklaag ik haar toch! — — Van haar kwam hij als van zelf weder op zijne eigen teleurgestelde liefde, en eerst laat sliep hij in, na zijn „ ongeluk" in al zijnen omvang van alle kanten te hebben bekeken.

II.

En wie was dan die Jeannette De Holm Van Biezendaal, dochter van den kolonel van dien naam?

Zie, zij zit op hare kamer, met de *Mathilde* van Eugène Sue in de hand, en is geheel verdiept in deze lectuur. Zoudt gij 't gelooven? Het is ter naauwernood een half uur geleden, dat de heer Vinkland haar verliet, om naar zijnen vriend Van Gennep te ijlen, en zij heeft reeds een twintigtal bladzijden gelezen, zonder opkijken zelfs. Het lot van haar, wier *mémoires* zij leest, gaat haar, naar allen schijn, veel nader ter harte, dan dat van den alles behalve onaardigen en onknappen officier, dien zij zoo meêdoogenloos afgewezen heeft. Terstond nadat hij, „ met de wanhoop in het hart," vertrokken was, plaatste zij zich weder op de *causeuse*, welke zij verlaten had om, zoo als zij dacht, een oogenblikje met den vrolijken luitenant te babbelen. Zij was op zijn ernstig gemeend aanzoek volstrekt niet bedacht geweest, en meent gij, dat zij zich nu daar weder had nedergezet, om na te denken over het gewigtige „ neen," dat zij had uitgesproken? Ach! al wat zij dacht is in eenige *aforismen* zamen te vatten: — wat verbeeldt die blonde spring in't veld zich wel?

— Een piep jong tweede luitenantje zoude het toppunt zijn mijner wenschen? *Ah! c'est pour rire! — Pitoyable figure!* De slokker keek als of hij zijn doodvonnis hoorde en droop af, als een schooljongen, die zijne les niet heeft gekend. — Misschien verbeeldde hij zich wel, dat ik aanstonds „ als 't u belieft," had gezegd.

Die mannen zijn de een nog ijdeler dan de ander en *au fond* ware zotskappen! — Als mijne pantoffels tegen hen konden lagchen, zouden zij zich reeds voor de gelukkigsten aller stervelingen houden en mij morgen komen vragen, of ik niet vond, dat zij de beste partijen voor mij zouden zijn. — Één is er toch, die mij trotseert, maar dat zal hem berouwen. Bukken zal hij, wacht maar mijnheer de adjudant! Gij draagt nu het hoofd zoo hoog, des te beter, zooveel aardiger is het, te zien hoe die bruine krullen bijna den grond raken, als de plekjes worden gekust, waar ik mijne voeten had gezet.

Als dat nu nadenken mag heeten, ja dan heeft zij nagedacht. Het duurde evenwel niet lang, bedenk slechts, hoe spoedig zulke gedachtetjes eene negentien-jarige schoone door het hoofd vliegen, vooral, hoe weinig woorden er toe noodig zijn; zeker niet het vierde gedeelte van die daar te lezen staan. Men zegt wel eens, denken is spreken met zich zelven, maar daarop valt veel af te dingen, omdat het eigen *ik* een goede verstaander is, die slechts een half woord behoeft. De verbeeldingskracht is bij zulk denken van onbeschrijfelijk veel dienst, ze neemt dikwijls al het werk van den geest op zich zoodat deze stil toekhijer wordt van hetgeen zij met hare tooverlan taarn vertoont. Dit was ook met Jeannette hier het geval, veel langer verwijlde zij bij dat beeld van dien zich voor haar buigenden, donker gelokten en mannelijk schoonen officier, dan bij de *declaratie* van den blonden vlasbaard. Ook dit duurde evenwel slechts kort, en weldra moesten de beeldjes en tafereeltjes, die zij zelve had ontworpen, plaats maken voor die, welke een Sue zoo meesterlijk weet te teekenen.

Vervolg hierna.

zoo zeer om daar tot die afscheiding te geraken; maar veeleer omdat ik vertuigd ben, dat wij zoo, al zoekende, wel iets zullen vinden van hetgeen wij zoeken; ja welligt veel zullen vinden van het geen wij niet zochten. Het onderwerp is te uitgebreid, dan dat wij niet zouden trachten, om ons terrein zooveel mogelijk te verkennen en af te bakenen. Al is het dus dat het ons niet mag gelukken de juiste grenzen te bepalen; toch zal eene zoodanige verkenning niet geheel en al zonder nut zijn. Zij zal ons behoeden tegen verwarring, en later veel gemak bij eene meer practische behandeling der zaak verschaffen.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING,

Donderdag den 7den April 1853.

Voor de woning van den 1sten Deurwaarder bij den Raad van justitie, in de stad, bij wege van executie ten faveuren van SAID MOESTAFA BIN ABDULLA KATEBIN, van Meubelaire Goederen, Goud en zilverwerken, zoo mede een steenen met pannen gedekt Huis staande op Gouvernements grond in de kampoong *Penili*, toebehoorende aan den Inlander PA MOOKSINO.

Maandag den 11*den April* 1853.

Bij den Pachter der pandjeshuizen KWEE KANGBOEN, in de Chineesche kamp, van onuitgeloste Pandgoederen.

Dingsdag den 12*den April* 1853.

Voor de toko van de Heeren KEASBERRIJ & DEAN, in de stad, van diverse Toko-en Commissie-Goederen.

Woensdag den 13*den April* 1853.

Voor de toko van den heer J. W. STECHER, in de stad, van diverse Toko-en andere Goederen.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

BEVALLEN:

H. A. Keuchenius, Hoogeveen, D. Batavia 23 Maart.— A. Hachez, ten Pol, Z. Benkoelen 11 Maart.— B. Mento, Brassó, Z. Menado 15 Jan.— M. C. Noordziek, MacDonald, D. Soerabaya 14 Maart.— H. W. Hoffman, Nanninga, Z. Soerabaya 2 April.

GETROUWD:

J. J. Lindgreen met C. R. Hagenstein, Banjoewangie 23 Maart.

OVERLEDEN:

Wed. von Lutzow, de Bruijn, Batavia 21 Maart.— C. L. O. Minigerode. Batavia 22 Maart.— J. H. Scholten. Weltevreden 21 Maart.— E. Suzalie, wed. van J. F. Lecomte, 73 j. Samarang 15 Maart.— M. C. Maurenbrecher, 5 j. Samarang 22 Maart.— C. A. van Bose, Rijkschroeff, 22 j. Amboina 19 November.

BURGERLIJKE STAND TE SOERABAYA.

GEBOORTEN.

30 Maart.— een; 31 Maart.— een; 2 April.— drie.

HUWELIJKEN.

30 Maart.— een paar.

STERFGEVALLEN.

28 Maart.— een; 5 April.— een.

VREEMDEN-LIJST.

AANGEKOMEN.

30 Maart. H. Hope Loudon, van Samarang; R. M. Pereira, van Madura.— 31 Maart. M. de Leon, van Ngawie; J. B. Siau, van Pasoeroean.— 1 April. A. S. van de Putte, van Pasoeroean.— 2 April. J. D. van de Putte, van Pasoeroean; N. Martherus, van Samarang.— 4 April. G. A. F. van der Valk, van Samarang.— 5 April A. G. van Kricken, van Probolingo.

HOTEL MONTOFT.

21 Maart. de Roock, van Batavia; 28 Maart. Odijk en Echtgenote van Ngawie; 29 Maart. Carlier van Batavia; 30 Maart. Vreeland van Batavia; Millen van Sidnij; 31 Maart. Hedborg van Sidnij; 2 April. Fuhri van Soerabaya; 4 April. Lion, van Macasser.

VERTROKKEN.

31 Maart. W. F. A. Cores de Vries, naar Batavia; M. J. Parijs, naar Ngawie; L. Jaudas, naar Samarang L. Saurman, naar Pasoeroean.— 1 April. W. F. C. van de Poll, naar Pasoeroean; J. J. Zijlstra, naar Madurar A. S. van de P utte, naar Bezoekie; C. L. Coolen, naa Kedirie; A. Vuurhart, naar Pasoeroean; Wed. Don, naar Pasoeroean.— 2 April. J. B. Siau, naar Grissee; J. C. G. Bredow, naar Bawean; J. W. F. Fallon, naar Balie Badong.— 4 April. C. L. de Charon de St. Germain naar Sandelwood; H. F. Mackenzie, naar Sandelwood; M. de Leon, naar Ngawie; Mev. W. C. Booth, naar Batavia H. Petersen, naar Banjoewangie.— 5 April. C. A. Knevel, naar Modjokerto; H. van Kricken, naar Probolingo.

SCHEEPSBERIGTEN.

SOERABAYA.

AANGEKOMEN.

29 Maart. de Eng. bark *Sophia Fraser*, gezagv. A. Griffin, van Singapoer; de Ned. Ind. bark *Fathoor Ragman*, gezagv. Said Hoesin bin Oemar Maglaar, van Balie (Ampenan); Z. M. transport schip *Merwede*, kap. luit. ter zee M. C. van Vreeland, van Batavia.

31 Maart. de Zweed. bark *Maria Charlotta*, gezagv. N. Mellen, van Port Philip, passagier de heer C. Hedbarg.

1 April. de Ned. Ind. bark *Anàser*, gezagv. Said Hassan Asegaf, van Samarang, passagier de heer Martherus, 3 Chinezen en 2 Arabieren; de Ned. Ind. bark *Urania*, gezagv. K. Teijlaar, met lek uit zee terug, passagier L. Saurman.

2 April. het Ned. Ind. stoomschip *Padang*, gezagv. C. F. A. Persille, van Batavia.

3 April. de Ned. Ind. schoener *Mifrejool Moslook*, gezagv. Braie, van Sumanap; de Ned. Ind. bark *Justina*, gezagv. J. Scott, van Samarang, met Z. M. troepen en bannelingen; de Ned. Ind. bark *Louisa Prinses der Nederlanden*, gezagv. G. G. Leon, van Macasser.

4 April. de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Pasoeroean.

VERTROKKEN.

29 Maart. de Ned. Ind. bark *Almelo*, gezagv. B. Auffmorth, over Pasoeroean naar Nederland; de Ned. Ind. bark *Urania*, gezagv. K. Teijlaar, naar Australie.

30 Maart. de Ned. Ind. bark *Generaal Michiels*, gezagv. H. Prosser, naar Australie.

30 Maart. de Ned. Ind. bark *Charlotta*, gezagv. J. M. Sobels, over Sumanap naar Tjilatjap, met Z. M. troepen; de Ned. Ind kotter *Little Tot*, gezagv. Krtjoong, naar Pasoeroean.

1 April. Z. M. stoomschip *Etna*, kap. luit. ter zee H. D. Kramp, koers stellende om de west; het Ned. Ind. stoomschip *Banda*, gezagv. F. A. B. Hugenholtz, over Samarang naar Batavia, passaiers de heeren J. W. Sand, J. Warncke, H. v. de Groot, W. F. A. Cores de Vries, Z. M. troepen en bannelingen; de Eng. schoener *Fame*, gezagv. Liem Tik I, naar Singapoer; de Ned. Ind. schoener *Kiem Goan thans hern. Djaleha*, gezagv. Hoesin bin Hadjie Samsodin, over Sumanap naar Banjermassing.

2 April. de Ned. Ind. schoener *Isreen*, gezagv. Sech Oemar bin Obit Drahim, over Banjoewangie naar Balie (Ampenan).; de Ned. Ind. bark *Cornelia*, gezagv. Tjia Kemsiang,

3 April. de Ned. Ind. bark *Ellen*, gezagv. J. C. Lebert, naar Samarang.

4 April. 's Gouv. stoom Advies-vaartnig *Tjipannas*, gezagv. P. Boodt, koers stellende om de west.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtkorvet Nehalenia; Z. M. stoomschip Borneo, Advies brik Pijlades; Z. M. schoener Dolfijn, 's Gouv. schoener Haai de Ned. schepen Wadie Atool Rachman, Oscar I, stoomschip Java, de Ned. barken Salma, Camba Toorida, Shat Elvrat, Assad Dullah,; Bacht Mastora, Hoksoen, Balges, Blora, Cornelis Smit, Willem de Clerq, de Ned. brik Brahma, de Ned. schoeners Fathal Rachman thans hern. Selaparang, Jonge Pieter thans hern. Zwaluw. Arrow, de Ark, Hapsing, Tiam Haplie, Anna Johanna en Goanlie.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

29 Maart. de Ned. bark *Zeemeeuw*, gezagv. N. L. Kaijser, van Soerabaya.

31 Maart. de Ned. bark *Almelo*, gezagv. B. Auffmorth, van Soerabaya; passagiers de Kapt. der inf. van Geusau, vrouw en een kind, mejuvr. Strakka en de jongeheer Maclaine.

1 April. de Ned. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

2 April. de Ned. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Soerabaya,

BANJOEWANGIE.

AANGEKOMEN.

26 Maart. het Ned. schip *Hollands trouw*, gezagv. J. C. Kreije, van Probolingo.

31 Maart. Z. M. schoener brik *Banda*, luit. ter zee 1ste klasse G. Gersen, van Balie Badong.

VERTROKKEN.

26 Maart. de Bal. brik *Brahma*, gezagv. D. Crawford, naar Soerabaya, passagiers M. J. Lange en familie en H. Petersen.

27 Maart. Z. M. schoener-brik *Banda*, luit. ter zee 1ste klasse Gersen, naar Balie Badong; passagier de Adsistent-resident van Banjoewangie, gecommitteerde voor de zaken van Balie en Lombok, C. J. Bosch.

28 Maart. het Ned. schip *Hollands trouw*, gezagv. J. C. Kreije, naar Amsterdam.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. schoener-brik Banda.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

31 Maart. de Ned. Ind. brik *Naam Balgair*, gezagv. Sech Achmat bin Oemar Fagio, van Grissee.

31 Maart. de Ned. Ind. schoener *Indram El Joesoor*, gezagv. Sech Boebakar Basahe, van Nieuwe-Brussel.

2 April. de Ned. Ind. bark *Al Alwie*, gezagv. Sech Oemar bin Achmat Bafadal, van Grissee.

2 April. de Ned. Ind. schoener *Kompolnaas*, gezagv. Kamaloedin, van Banjarmassing.

VERTROKKEN.

28 Maart. de Ned. Ind. bark *Hector*, gezagv. J. M. Schoon, naar Tjilatjap, passagiers mevr. de wed. P. Ottenhoff en de Jongeheer F. Pool.

29 Maart. de Ned. Ind. schoener *Carolina*, gezagv. Oedin, naar Banjoewangie.

30 Maart. de Ned. Ind. schoener *Mifrejool Moelook*, gezagv. Braie, naar Soerabaya.

2 April. de Ned. Ind. brik *Ste Kanoegrahan*, gezagv. Pa Masdana, naar Banjarmassing.

Aan- en uitvoer te Soeraraya van 30 Maart tot en met 4 April 1853.

AANVOER.

Van Balie per de Ned. Ind. schoener *Goan Lie*, gezagv. So Tisiang, agent GEZAGVOERDER.

108 pn. Bal. tabak, GEZAGVOERDER.

Van Balie per de Bal. bark *Brahma*, gezagv. D. CRAWFORD agent FRASER EATON & Co.

30 pic. koffij, 120 pic. rijst, 257$^{11}/_{100}$ pic. klapper olie, 232 pic klapper olie, 50 pic. koffij, FRASER EATON & Co.; 30 pic. kapas FRASER EATON & Co.

Van Singapore per het Eng. schip *Sophia Fraser*, gezagv. A. GRIFFIN, agent ADAM & Co.

6 krandjs. paijoongs, 6 ks. medicijn, 5 ks. gouddraad, TJOEPING TJIE; 13 pic. was, 1½ pic. benzoïn, BAKAGOAN.

Van Balie per de Ned. Ind. bark *Fathoor Rachman*, gezagv. SAID HOESIN BIN OEMAR MAGLAAR, agent SAID ABOEBAKAR BIN SECH ASEGAF.

6000 pic. rijst, 100 pic. kapas, 36 pn. bal. tabak, SAID ABOEBAKAR BIN SECH ASEGAF.

Van Batavia per de Ned. Ind. stoomboot *Banda*, Gezagv. J. WORTHINGTON, agent W. CORES DE VRIES.

1 kt. inhd. hemden, VAN RAALTEN & KOCKEN; een ijzeren brandkist, 2 pendules, W. CORES DE VRIES; 10 vn. teer, ADAM & Co.; 1 kt. boeken, HAGEMAN; 1 pak boeken, E. FUHRI; 1 kt. papier, VAN RAALTEN & KOCKEN; 150 st, bezems, TEN SIETHOFF & SCHOT; 2 kn. wit katoen, P. KERVEL & Co.; 1 kt. kramerijen, KARTHAUS; 1 kt. kramerijen, 2 ks. boeken en zilverwerk, ADAM & Co. 3 ks. glaswerk en kramerijen, 1 kt. gedr. katoen, P. KERVEL & Co; 4 Sidney paarden, FRASER EATON & Co.; 5 vn. appelen, MAJOR MATZEN & Co.; 1 kt. rhijnwijn, ORDER.

Van Samarang per de Ned. Ind. bark *Anesser*, gezagv. SAID HASSAN SEGAF, agent SAID MOHAMAT BIN JAFAR SEGAF.

8 kn. mignonetten, 5 bn. spanish stripes, N. H. M.; 308 koperen gongs 12 pic., 1 kt. koperdraad 1$^{80}/_{100}$ pic., VAN ECK & Co.; 6 kn. lengking, 46 krandjs. gez. visch, 8 pic. was, 4 kn. ongebl. katoen, en eenige kleinigheden, ORDER; 100 st. zool en kapleder, 2 st. kleerkasten, VAN RAALTEN & KOCKEN; 1 kt. tuigen, P. KERVEL & Co.; 24 krandjs. Jav. tabak, 15 kn. thee, 13⅓ pic. peper, 29 pic. benzoïn, 2 bn. drils, 12 zn. beschuit, 3 ks. zeep, en eenige keinigheden, ORDER; 92 koperen gongs 3$^{65}/_{100}$ pic., 1 kt. koperdraad, VAN ECK & Co.; 1 kt. bitter, GLASER; 1 pakje servet goed, VAN RAALTEN & KOCKEN.

UITVOER.

Naar Amsterdam viâ Passoeroean per het Ned. schip *Almelo*, gezagv. B. AUFFORTH.

345 krandjs. gouvt. suiker 1201$^{93}/_{100}$ pic., 1500 pic. koffij, 529 bossen rotting 20 pic., N. H. M.

Naar Australie per het Ned. schip *Generaal Michiels*, gezagv. H. PROSSER.

5378 zn. suiker, 2956$^{4}/_{100}$ pic. FRASER EATON & Co.; 105 kn modewaren, zijden stoffen en kramerijen, KARTHAUS; 400 pic. koffij, P. KERVEL & Co.; 400 pic. koffij, FRASER EATON & Co.; 297 st. planken, 129 st. ribben, 69 st. daklatten, 38 kn. thee, 492 zn. suiker, 95 zn. rijst, 6 kn. kastor olie, 36 pn. touwwerk, 2 kn. schoenen, 11 kn. sagoe, 10 kn. arowroot, 256 zn. suiker, 7 vs. rum, 15 ledikanten, 11 banken, 100 paren schoenen, 7 paren laarsen, 10 matrassen, TIEDEMAN & VAN DER. BURG; 110 keldrs. genever, 8 bn. zeildoek, FRASER EATON & Co., 50 kldrs. genever GRANPRÉ MOLIERE & Co.; 202 keldrs. genever. FRASER EATON & Co.; 600 keldrs. genever, P. KERVEL & Co.; 13 stoelen, 1 rondetafel, 2 banken, 14 jagt-zn. 38 rotting stoelen, TIEDEMAN & VAN DER BURG; 31250 st. Jav. sigaren, A. DUIJSHART; 3 paren knapen, 1 dozijn stoelen, 6 stoeltjes, 8 tafeltjes, 2 ledikanten, 1 paar banken, TIEDEMAN & VAN DER BURG.

Naar Balie per de Ned. Ind. bark *Goan Sing*, gezagv. LIEM TIANG HOK.

5 kn. lijnwaden en manufacturen, FRASER EATON & Co.; 51$^{29}/_{100}$ pic. gambier, 58 kn. anijs drank, 20 keldrs. arrak, 15 pic. Eng. ijzer, 10 pic. zwd. ijzer, 5 vn. staal, 281 st. ijzer parangs, 10 pic. ijzer spijkers, GO NJOTIAN.

Naar Singapore per de Eng. schoener *Fame*, gezagv. LIEM TIKI 850 st. ledige rijst zakken, 40 st. ledige olie-tonnen, LIEM TIKI.

Naar Balie per de Ned. Ind. schoener *Isreen*, gezagv. SECH OEMAR BIN OBIT DRAHIM.

4 kn. rood katoen, FRASER EATON & Co.; 6 bn. ongebl. katoen ADAM & Co.

SCHEPEN LIGGENDE IN LADING.

Naar SUMBAWA per de Ned. Ind. bark *Fathoor Rachman*, gezagv. SECH HOESIN BIN OEMAR MAGLAAR, agent SECH ABOEBAKAR BIN. SECH ASEGAF.

Naar SANDELHOUT EILAND per de Ned. Ind. bark *Amana Tulbarie*, gezagv. SECH ABDULLA GANAM, agent GEZAGVOERDER.

Naar BALIE per de Bal. bark *Brahma*, gezagv. D. CRAWFORD, agenten FRASER EATON & Co.

Naar AMBOINA en BANDA per de Ned. Ind. schoener *Jonge Pieter*, gezagv. SAID ALIE ALHABASSY, agent GEZAGVOERDER.

Naar BALIE AMPENAN per de Ned. Ind. bark *Ausser*, gezagv. SAID HASSAN SEGAF, agent GEZAGVOERDER.

Naar BALIE AMPENAN per het Eng. schip *Sophia Fraser*, gezagv. A. GRIFFIN, agenten ADAM & Co.

MARKTPRIJZEN.

SUIKER	No. 16 per picol ƒ 12.—
Id.	„ 15 „ „ „ 11 ½.—
Id.	„ 14 „ „ „ 11.—
Id.	„ 13 „ „ „ 10 ½.—
Id.	„ 12 „ „ „ 10.—
KOFFIJ	per picol ƒ 23 à ƒ 24.—
RIJST (CARGA)	per koijang ƒ 105 à ƒ 110.—
Id. (WITTE)	„ „ ƒ 125 à ƒ 135.—
KOEHUIDEN	per 100 p. à ƒ 240.—
OLIE (KLAPPER)	per picol ƒ 18.—
ROTTING	ƒ 6 ½ à ƒ 7.—
VRACHTEN	op *Holland* ƒ 95 à ƒ 100.—
Id.	op *Engeland* L 4 à L 4.5/.—
Id.	op het *Vasteland* L 4. 10/.—
WISSELS	op *Holland* 95 pct.—
Id.	op *Engeland* 12 ⅜ per L.—
Id.	op *Singapoer* 2.92 à 2.93 per dollar.—
Id.	op *Canton* 3 à 3.10 „ „
SPAANSCHE MATTEN	ƒ 2.92 à ƒ 2.95.—
MEXIKAANSCHE DOLLARS	ƒ 2.85 à ƒ 2.90.—
SOVEREIGNS	ƒ 12.75.—
DOUBLONS	ƒ 40 à ƒ 42.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag, den 10den April 's morgens ten half negen ure Ds. SCHEUER.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag, den 10den April 's morgens ten 7 ure en ten half 9 ure.